

Incidentenregistratie CVO Noord- en West-Fryslân

Opdrachtgever: College Van Bestuur
Status: Definitief
Datum instemming/goedkeuring: 06 december 2022
Vastgesteld d.d.: 07 december 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Voorwaarden.....	2
3. Incidenttypering.....	2
4. De incidentlocatie.....	3
5. De betrokkenen.....	4
6. Aanpak.....	4
7. Incidentenvenster-VO.....	5

1. Inleiding

De scholen van CVO Noord- en West Fryslân (CVO-NWF), te weten de vestigingen van CSG Comenius in Leeuwarden en Sint Annaparochie, het Christelijk Gymnasium Beyers Naudé in Leeuwarden, CSG Anna Maria van Schurman in Franeker en CSG Ulbe van Houten in Sint Annaparochie, hechten veel waarde aan een veilig leer- en werkklimaat. Dit is een basisvoorwaarde voor goed onderwijs. Daarbij is het belangrijk aandacht te hebben voor leerlingen/ouders én werknemers. Het kan immers misgaan tussen leerlingen onderling, maar ook tussen leerlingen/ouders en werknemers en tussen werknemers onderling. En de gevolgen kunnen ernstig zijn voor betrokkenen. Het schoolbeleid en de (te nemen) maatregelen moeten dan ook gericht zijn op het minimaliseren van grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten, discriminatie of agressie en geweld.

Leerlingen en personeel een veilige omgeving bieden vraagt om meer dan alleen papieren plannen en protocollen. Beleid vraagt om een proactieve houding, om een constante vinger aan de pols. Als de school weet wat er speelt, kunnen knelpunten worden gesignaleerd en kan het beleid daarop worden aangepast.

Een belangrijk instrument om het gevoerde veiligheidsbeleid te monitoren, is het registreren van incidenten. De aard en omvang van de incidenten is een belangrijke graadmeter van de veiligheid binnen de school. Meten is weten. En met die wetenschap kan het gevoerde veiligheidsbeleid worden getoetst op effectiviteit en waar nodig worden bijgesteld.

2. Voorwaarden

Om incidentregistratie tot een succes te maken, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

Goede communicatie

Een incidentenregistratiesysteem heeft pas zin als er ook daadwerkelijk incidenten gemeld worden. Goede communicatie is daarbij van groot belang: de hele schoolbevolking moet weten waar incidenten gemeld kunnen worden, welke incidenten gemeld moeten worden en welke stappen moeten worden doorlopen. De procedure voor het melden van incidenten moet daarom duidelijk vermeld staan in de schoolgids en – indien aanwezig – op het intranet. Verder is het verstandig om de registratie onder de aandacht te brengen en te houden.

Centrale registratie

Per locatie wordt de registratie bij voorkeur bij een beperkt aantal personen neergelegd. Binnen de organisatie wordt de incidentregistratie georganiseerd en gemonitord door de coördinator leerlingenzorg in het kader van het domein Veiligheid.

Analyse en aanscherpen

Registreren is een instrument om het veiligheidsbeleid te evalueren en waar nodig bij te stellen. Registratie heeft dan ook slechts zin als er periodiek iets met de verzamelde gegevens wordt gedaan. Het analyseren van de cijfers, het signaleren van trends en het vertalen daarvan naar beleid, maatregelen en voorzieningen zijn daarom voorwaarden voor een zinvolle incidentregistratie.

3. Incidenttypering

Wat wordt verstaan onder een incident? Hierbij wordt de volgende definitie gehanteerd: *“een incident is opzettelijk agressief of antisociaal handelen dat door schoolregels of wetgeving verboden is”*¹

De diverse typen incidenten waarvan registratie verplicht is vallen onder één hoofdcategorie: **verboden handelen** i.c. door de school en/of volgens de Nederlandse wetgeving. Onder deze categorie valt een aantal subcategorieën, die de basis vormen van de registratie (zie: tabel 1).

¹ Mooij, T. en Wit de, W., 2009. *Definities van incidenten in het onderwijs*. Nijmegen: ITS, Radboud Universiteit.

Tabel 1. Incidenten: categorieën en definities²

VERBODEN HANDELEN	
fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft	<i>Incidenten fysiek geweld zijn direct gericht tegen personen waarbij het handelen gericht is tegen het lichaam van een andere partij</i>
fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn	<i>Incidenten fysiek geweld zijn direct gericht tegen personen waarbij het handelen gericht is tegen het lichaam van een andere partij</i>
verbaal geweld*	<i>Incidenten direct gericht tegen personen met de bedoeling een of meer personen mondeling dan wel schriftelijk te kwetsen, belachelijk te maken of voor schut te zetten</i>
wapenbezit	<i>Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vuur-, steek- en overige wapens</i>
seksueel misbruik	<i>Incidenten direct gericht tegen personen bestaande uit daadwerkelijk fysiek seksueel contact</i>
seksuele intimidatie*	<i>Incidenten direct gericht tegen personen bestaande uit seksuele verbale of non-verbale communicatie, zonder fysiek seksueel contact</i>
grove pesterijen*	<i>Incidenten direct gericht tegen personen met een duidelijk machtsverschil tussen dader(s) en slachtoffer(s) en waarbij sprake is van een systematisch en terugkerend karakter</i>
Discriminatie*	<i>Hierbij wordt onderscheid gemaakt in ras, geslacht, seksuele geaardheid en culturele achtergrond</i>
Bedreigingen*	<i>Incidenten direct gericht tegen personen waarbij via verbale of non-verbale communicatie gedreigd wordt schade toe te brengen aan die personen of hun eigendommen</i>
vernieling of diefstal van goederen	-
middelen als drugs en drank	<i>Hierbij wordt onderscheid gemaakt in soort, bezit, gebruik en verkoop</i>
loverboy/lovergirl	<i>Incidenten gericht tegen personen waarbij een persoon onder valse voorwendselen uiteindelijk gedwongen wordt tot seksuele en/of (andere) illegale handelingen, en waarbij tussen het slachtoffer en de dader (in de ogen van het slachtoffer) een (liefdes) relatie bestaat of heeft bestaan</i>

* Deze incidenten kunnen ook plaatsvinden via sociale media

4. De incidentlocatie

Als plaats van gebeuren van een incident geldt “de fysieke omgeving waar een incident heeft plaatsgevonden; indien de betrokkenen zich op fysiek onderscheiden plaatsen bevinden, geldt de locatie van het slachtoffer als plaats van gebeuren van het incident” (1).

Bij de incidentlocatie is het van belang om zo precies mogelijk te registreren, zodat dit relevante informatie genereert ten behoeve van de latere analyse.

² Mooij, T. en Wit de, W., 2009. *Definities van incidenten in het onderwijs*. Nijmegen: ITS, Radboud Unive

Tabel 2. Incidenten: locaties

Binnen het schoolgebouw	<i>hal, entree in een theorielokaal in een praktijklokaal in de gymzaal in de kleedkamer bij de gymzaal in de kantine op de gang bij de kluisjes in het trappenhuis op de toiletten</i>
Buiten, op het schoolterrein	<i>op het schoolplein in/bij de fietsenstalling op/bij het parkeerterrein</i>
Buiten, in de omgeving	<i>op straat op/bij het sportveld op de stageplek thuis bij slachtoffer(s) thuis bij dader(s)</i>

5. De betrokkenen

Hierbij gaat het om de personen die betrokkenheid hebben bij het incident in drie onderscheiden rollen.

Tabel 3. Incidenten: betrokkenen

Dader(s) <i>De persoon/personen die het incident veroorzaken</i>	leerling(en) personeel ouder(s)/verzorger(s) andere relatie
Slachtoffer(s) <i>De persoon of personen die letsel of schade ondervinden van het incident</i>	leerling(en) personeel ouder(s)/verzorger(s) andere relatie
Getuige(n) <i>De persoon of personen die zelf niet betrokken zijn bij het incident, maar wel beschikken over informatie betreffende het incident</i>	leerling(en) personeel ouder(s)/verzorger(s) andere relatie

6. Aanpak

Het is belangrijk om na te kunnen gaan welke aanpak is gekoppeld aan een bepaald incident en wat hiervan het effect is geweest.

Tabel 4. Incidenten: de afhandeling

Pedagogisch	inzet docent(en) inzet ouder(s)/verzorger(s) extra inzet ondersteuningsstructuur
Schoolmaatregel	waarschuwing ontzegging /verwijdering les(sen) inschakeling interne vertrouwenspersoon schoolstraf schorsing

	verwijdering
Melding externe instantie	Regiecentrum Veilig thuis externe vertrouwenspersoon vertrouwensinspecteur leerplichtambtenaar melding/aangifte bij de politie melding bij 112 melding bij slachtofferhulp melding bij schade-expert

7. Incidentenvenster-VO

Voion heeft Incidentenvenster-VO ontwikkeld, een gratis digitaal incidentregistratiesysteem voor het voortgezet onderwijs. Met het nieuwe Incidentenvenster-VO kunnen scholen incidenten registreren conform de door OCW geformuleerde definities. Er kan worden aangegeven waar en wanneer het incident heeft plaatsgevonden, wat er is gebeurd en wie er bij betrokken waren. Ga voor meer informatie naar www.incidentenvenster-vo.nl.